

CAI Beekbergen 2013

Economische impact en bezoekersprofiel

Werkgroep Evaluatie
Sportevenementen

Samenvatting

Van 18 tot en met 21 juli 2013 werd de 28ste editie van het paardensportevenement CAI Beekbergen gehouden. Deze gratis toegankelijke menwedstrijden trokken in totaal naar schatting 10.750 bezoekers die, verspreid over de vier dagen, goed waren voor ruim 21.500 afzonderlijke dagbezoeken. Ongeveer een derde van de toeschouwers kwam uit Gelderland en maar liefst 17% was afkomstig uit het buitenland. De gemiddelde leeftijd van de bezoeker was 39 jaar en 58% was vrouw. De toeschouwers gaven gemiddeld zo'n 80 euro per persoon per dag uit in Gelderland, waarvan meer dan de helft buiten het evenemententerrein.

Van de bezoekers verbleef bijna een kwart minimaal één nacht buiten het eigen huis. Zij vernachtten gemiddeld bijna 3 nachten en besteedden daaraan een kleine twintig euro per persoon per nacht.

Het evenement werd door de bezoekers gewaardeerd met een 7,8. Over de locatie, organisatie en de sfeer waren zij in zeer grote mate tevreden tot zeer tevreden.

De totale economische impact van CAI Beekbergen voor de provincie Gelderland bedraagt naar schatting 1,555 miljoen euro. Dat is relatief zeer groot in verhouding met andere Gelderse evenementen en ook met een begroting van € 260.000,- voor het evenement. Verreweg de grootste bijdrage, zo'n 85%, aan de economische impact komt door de additionele bestedingen van bezoekers. Deze grote impact komt door de hoge opkomst van bezoekers, vooral van buiten de provincie, hun relatief lange verblijf en de hoge dagbestedingen in Gelderland.

Categorie	Impact
Bezoekersbestedingen	€ 1.319.000
Deelnemersbestedingen	€ 220.000
Organisatorische bestedingen	€ 12.000
Media bestedingen	€ 4.000
Totale economische impact	€ 1.555.000

peer-review

Onderhavig onderzoek is getoetst volgens de richtlijnenhandboeken Economische Impact en bezoekersprofiel van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Deze peer-review is verzorgd door Paul Hover en Jerzy Straatmeijer van het Mulier Instituut. Het rapport is WESP-waardig, met de kanttekening dat de gewenste steekproefomvang voor de bezoekersenquête niet is gerealiseerd.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2	Tevredenheid en Waardering	14
Hoofdstuk 1 Inleiding	4	Hoofdstuk 4 Economische impact	15
Achtergrond evenement	4	Wat zijn additionele bestedingen?	15
Achtergrond onderzoek	5	Bezoekers, overnachtingen en bestedingen	16
Structuur van het rapport	5	Additionele bezoeken en bezoekers	17
		Bestedingen bezoekers	18
Hoofdstuk 2 Methodologie	6	Overnachtingen en bestedingen door bezoekers	19
WESP	6	Economische impact deelnemers	19
Begripsbepaling en afbakening	6	Economische impact vanuit de organisatie	20
Dataverzameling	7	Bestedingen vanuit de media	21
Representativiteit van het onderzoek	8	Samenvatting	22
Peer-review	8		
		Bijlage 1: Bronnen	23
Hoofdstuk 3 Profiel Bezoekers	9	Bijlage 2: Enquêteurs	24
Aantallen bezoekers	9	Bijlage 3: Vragenlijst bezoekersenquête	25
Bezoekersprofiel	10		
Herkomst bezoekers	10		
Opleiding	11		
Gezelschap	11		
Motief	11		
Gemiddelde bestedingen	12		
Overnachtingen	13		

1. Inleiding

Achtergrond evenement

CAI Beekbergen is een internationale menwedstrijd dat jaarlijks wordt gehouden op de terreinen van Riant Equestrian Centre in Beekbergen, Gelderland. Het is een vierdaags paardensportevenement met ruim 100 deelnemers uit 18 verschillende landen. In 2013 vond het CAI plaats van 18 tot en met 21 juli 2013. Hoofdonderdelen van de CAI zijn de samengestelde menwedstrijden. Deze komen voort uit het postkoetsrijden en bestaan uit drie onderdelen (proeven):

- a. *Dressuur*; over tien minuten wordt een stel beoordeeld door een jury op onder meer stijl, harmonie en soepelheid.
- b. *Marathon*; over een traject van 15 kilometer moeten verschillende deeltrajecten met hindernissen worden afgelegd, waarbij zo weinig mogelijk strafpunten dienen te worden gehaald
- c. *Vaardigheid*; dit lijkt op een springparcours bij een concours hippique.

Het CAI Beekbergen wordt georganiseerd door EQ International (EQI) in opdracht van Stichting Internationale Menwedstrijd Beekbergen Apeldoorn. EQI is een internationaal hippisch projectenbureau dat zich met name

richt op eventmanagement in de paardensport. Het bedrijf is gevestigd in Barneveld/Kootwijkerbroek.

Het hippische evenement werd in 2013 voor het 28ste keer gehouden. Op het programma stonden onder meer de categorieën de vierspannen en de tweespannen bij de paarden en de vierspannen en enkelspannen bij de pony's. Ook werd hier het Nederlands Kampioenschap Vierspannen gehouden. Op de afsluitende zondag werd de zogenaamde 'lady's day' gehouden, waarbij de dames in het zonnetje worden gezet en zij geacht worden met hun mooiste hoed naar het evenement te komen.

Sportief succes was er voor Nederland in de persoon van Tom Engbers die bij de tweespannen paarden won en Bram Chardon die bij de vierspannen pony's zegevierde. De hoofdprijs bij de vierspannen paarden ging naar de Australiër Boyd Excell.

Achtergrond onderzoek

De Provinciale Staten van de provincie Gelderland stelden in 2009 met de notitie 'Gelderland Sportland, een wereld te winnen!' zich ten doel om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen. Topsportevenementen vormden hierbinnen een belangrijk onderdeel, onder meer als podium en als inspiratiebron. De provincie wil dan ook aansprekende topsportevenementen naar Gelderland halen. Deze kunnen immers niet alleen voor de sport, maar ook economisch en maatschappelijk van waarde zijn. De provincie ziet het binnenhalen van topsportevenementen als 'een waardevolle investering in de toeristensector, de werkgelegenheid en (...) [een bijdrage] aan het beeld van een provincie waar het goed wonen, werken en recreëren is'.

De provincie stelt, in het kader van Gelderland Sportland, subsidies beschikbaar aan de organisatoren van grootschalige sportevenementen op het gebied van de kernsporten van Gelderland. Dat zijn: wielrennen, atletiek, judo, hippische sport en volleybal. Eén van de voorwaarden van de subsidie is een evaluatie van de economische impact van het evenement voor Gelderland volgens de richtlijnen van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Dit betekent dat het evenement volgens een gestandaardiseerde methode wordt onderzocht, welke landelijk zijn vastgesteld in deze Werkgroep. Alhoewel

evenementen van elkaar verschillen, zijn de uitkomsten van de onderzoeken hierdoor goed vergelijkbaar. In de WESP werken wetenschappers en onderzoekers samen om te komen tot standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Structuur van het rapport

In het volgende hoofdstuk wordt de methodologie van het onderzoek besproken. Hoofdstuk 3 richt zich op de karakteristieken van de bezoekers, inclusief hun uitgaven door en de tevredenheid over CAI Beekbergen. Hoofdstuk 4 behandelt de economische impact van het evenement voor de provincie Gelderland.

2. Methodologie

CAI Beekbergen is geëvalueerd volgens gestandaardiseerde methoden, welke landelijk zijn vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Alhoewel alle sportevenementen van elkaar verschillen zullen de uitkomsten van de onderzoeken wel goed vergelijkbaar zijn. In WESP werken wetenschappers en onderzoekers van acht Hogescholen en enkele andere maatschappelijke en onderzoeksorganisaties, zoals NOC*NSF, het Mulier Instituut en het CBS, samen om standaardrichtlijnen te ontwerpen om de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten. Doel van de WESP is om samen te komen tot uniforme standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Begripsbepaling en afbakening

Het begrip economische impact behoeft enige toelichting. De economische impact van een sportevenement wordt gedefinieerd als de extra bestedingen die door dit evenement veroorzaakt worden in een bepaalde afgebakende omgeving van het evenement, in dit geval de provincie Gelderland. Er is gekozen voor deze afbakening omdat de provincie Gelderland, die het evenement

financieel ondersteunt, door middel van een WESP-evaluatie wil weten wat de economische impact is voor de Gelderland.

Het onderzoek voor de economische impact van een sportevenement richt zich in principe op de additionele uitgaven in, in dit geval, Gelderland van de volgende vier actoren rondom het evenement:

Bezoekers

Deelnemers

Media

Organisatie

Bij de bepaling van de economische impact vanuit de organisatie wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven van de organisatie die direct in de provincie Gelderland worden gedaan. Er wordt nadrukkelijk niet gekeken naar de inkomsten van uitgaven van derden (personen of organisaties) waarvan de organisatie inkomsten ontvangt of aan wie het uitgaven doet.

Ter verduidelijking een voorbeeld. Als de organisator van het evenement een cateraar uit de regio (in dit geval provincie Gelderland) haalt, worden deze uitgaven volledig binnen de regio gerekend. In werkelijkheid kan de cateraar juist grotendeels zijn kosten, zoals personeel, ingrediënten en materialen, buiten de regio maken. Omgekeerd kan de organisatie bijvoorbeeld voor de opbouw van het evenement een bedrijf van buiten de regio inhuren. In dat geval vallen voor deze analyse de uitgaven aan dit bedrijf volledig buiten de regio, ook al is het in werkelijkheid zo dat dit bedrijf juist allerlei uitgaven (zoals inhuur van personeel, overnachtingen en materialen) binnen de regio doet. Al deze indirecte effecten zijn zeker van belang voor de regionale economie, echter is het bijzonder lastig en zeer arbeidsintensief om zulke effecten in kaart te brengen. Dit valt daarom ook buiten de scope van dit onderzoek. Het is echter wel belangrijk dat de lezer zich van bovenstaande effecten bewust is.

Onder de economische betekenis van een sportevenement wordt verstaan de economische impact, plus eventueel alle andere effecten die men als economisch kan betitelen (bijvoorbeeld promotie, schade e.d.). In tegenstelling tot de strenge definitie van het begrip 'de economische impact', is er geen specifieke afbakening voor de term 'de economische betekenis'.

Het doel van onderzoek is om een beeld te krijgen van het

bezoekersprofiel en de economische impact van CAI Beekbergen. Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt de richtlijnenhandboeken die door de WESP zijn vastgesteld, te weten de Richtlijnenhandboeken Economische Impact en Bezoekersprofiel (allebei versie 1.1). Deze handboeken zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

Dataverzameling

Om tot de resultaten te komen is veldwerk verricht. Tijdens CAI Beekbergen zijn er steekproefsgewijs enquêtes afgenomen door vrijwilligers van het evenement bij bezoekers aan het evenement. De vragenlijst van de bezoekersenquête (zie bijlage 3) waren gericht op het bezoekersprofiel en de economische impact van het evenement en zijn opgesteld aan de hand van de richtlijnen van de WESP. De enquête is afgenomen middels met elektronische hulpmiddelen, zoals smartphones en tablets (zoals de iPad) en de software van iSurvey (www.isurveysoft.com).

De enquêtes zijn afgenomen op het evenemententerrein van het CAI in Beekbergen. In totaal zijn 320 enquêtes bruikbaar gebleken en meegenomen in de uiteindelijke dataset die ten grondslag ligt aan het onderzoek. Gegevens over de bezoekersaantallen zijn afkomstig van EQ International, de organisator van het evenement. Berekeningen over de uitgaven van deelnemers en hun begeleiding zijn ook gebaseerd op de deelnemers onder de geïnterviewden en met behulp van informatie afkomstig van de organisator. Tot slot zijn gegevens over de inkomsten en uitgaven van de organisatie van het evenement afkomstig van EQ International.

Representativiteit van het onderzoek

De dataverzameling heeft in totaal 320 enquêtes, waarvan 266 onder bezoekers, opgeleverd. De richtlijnen van de WESP schrijven voor dat onder populaties met een omvang van meer dan 5000 personen er minimaal 385 enquêtes gehouden moeten worden om een voldoende betrouwbaar beeld te geven van het evenement. Betrouwbaar betekent in dit geval dat met 95% zekerheid kan worden gezegd dat de werkelijkheid binnen een marge van +5% tot -5% van de uitkomsten van het onderzoek vallen. Het kritische aantal van 385 is dus **niet** gehaald voor wat betreft de bezoekers. De resultaten die hieronder zijn beschreven geven daarom een indicatief beeld geven van het evenement, de deelnemers en de bezoekers. De betrouwbaarheid is lager

voor deelpopulaties, zoals de bezoekers op één bepaalde dag of met een gegeven herkomst. Het aantal geënquêteerden hiervoor is kleiner, waardoor de betrouwbaarheid van de (deel-) uitkomst ook afneemt. Immers, als er 100 personen binnen een groep van 1000 worden ondervraagd is de kans op een representatief beeld veel groter dan wanneer 1 persoon uit een populatie van 10 geïnterviewd wordt. De lezer dient dus, net als de onderzoeker, voorzichtig om te gaan met resultaten die betrekking hebben op een deel van de populatie.

Peer-review

De peer-review is een standaardcontrole die deel uitmaakt van de richtlijnen van de WESP. Deze wordt uitgevoerd door een vertegenwoordiger van WESP. In dit geval hebben Paul Hover en Jerzy Straatmeijer van het Mulier Instituut de peer-review voor hun rekening genomen. Beide zijn nauw bij de WESP betrokken, evenals bij de ontwikkeling van de richtlijnen. De peer-review heeft plaatsgevonden na het afronden van de rapportage. Daarbij zijn de gevolgde procedures, de enquêtes, de dataverwerking en de dataset zelf nauwkeurig gecontroleerd. Uiteraard zijn ook de navolgende resultaten door de peer-reviewers getoetst.

3. Profiel Bezoekers

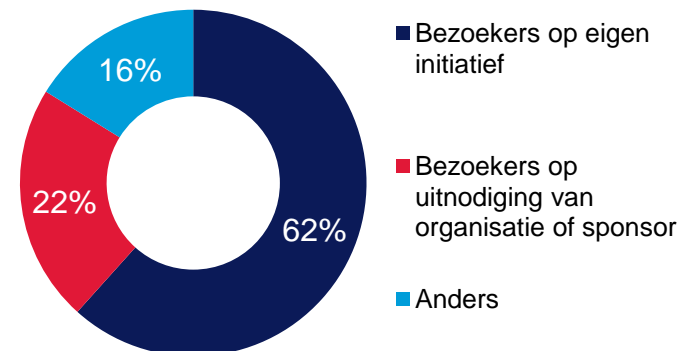
Aantallen bezoekers

De CAI Beekbergen werd gehouden op een groot terrein met vrije entree. De bezoekersaantallen moeten daarom geschat worden. Op basis van organisator EQ International zijn er zo'n **21.500 dagbezoekers** geweest, over de vier dagen van het evenement. Ruim de helft van deze dagbezoekers was op de zaterdag van de partij. Van deze bezoeken waren er 1200 VIPs.

Gemiddeld waren de toeschouwers naar schatting 1,65 dagen aanwezig. Voor de 25.000 bezoeken (een bezoeker die drie dagen komt telt hier drie keer mee) waren er dus zo'n **13.000** afzonderlijke bezoekers, waarbij één persoon telt één keer mee, ook als hij op meerdere dagen het evenement bezoekt.

Van de respondenten geeft verder bijna tweederde aan op eigen initiatief te zijn gekomen en maar liefst 22% op uitnodiging van de organisatie of een sponsor.

Bezoeken aan CAI	Do.	Vrij.	Za.	Zo.	Totaal
Dagbezoekers (excl. VIPs)	1500	2500	11800	4500	20300
VIPs	150	250	450	350	1200
Totaal aantal bezoeken	1650	2750	12250	4850	21500

Geslacht en leeftijd

Tijdens het evenement waren er meer vrouwen (58%) dan mannen aanwezig. Bijna de helft van de bezoekers (48%) was jonger dan 35 jaar. Ruim een kwart was zelfs onder de 25 jaar. Hierbij zij nog aangetekend dat alleen volwassenen zijn ondervraagd. De gemiddelde leeftijd uit de steekproef was 39 jaar, wat laag is, in vergelijking met veel van de andere sportevenementen in Gelderland die zijn onderzocht via de WESP-methodiek, maar ligt iets boven het gemiddelde van een ander groot hippische evenement: Outdoor Gelderland.

Herkomst bezoekers

Een derde van alle bezoekers aan het CAI komt uit Gelderland. Dat is een vrij laag aandeel, bijvoorbeeld in vergelijking met Outdoor Gelderland (45%). Het aandeel buitenlanders was met 17% hoog. Verreweg de meeste buitenlandse bezoekers waren afkomstig uit België en Duitsland. Van de Nederlandse bezoekers van buiten Gelderland kwamen de meeste uit Utrecht en Zuid-Holland.

Bezoekers	Aandeel
Man	42%
Vrouw	58%
Jonger dan 25	28%
25 tot 34 jaar	20%
35 tot 44 jaar	18%
45 tot 54 jaar	16%
55 tot 64 jaar	10%
65 jaar of ouder	9%
Gemiddelde leeftijd	39 jaar
Gelderland	33%
Fryslân	6%
Noord-Brabant	5%
Noord-Holland	5%
Overijssel	6%
Utrecht	11%
Zuid-Holland	11%
Rest van Nederland	7%
Buitenland	17%

Opleiding

Het opleidingsniveau van de bezoekers wijkt niet heel erg af van dat van de gehele Nederlandse bevolking. MBO-ers zijn met een kwart van de bezoekers de grootste groep. Daarna volgen de bezoekers met een afgeronde opleiding hoger middelbaar onderwijs en HBO met elk 17%. Het aandeel hoger opgeleiden is aanzienlijk lager dan bij Outdoor Gelderland (35%).

Gezelschap

Opvallend aan de omvang van het gezelschap is dat bijna de helft (47%) van de bezoekers alleen naar het evenement kwam. Daarna volgen de bezoekers in duo's met ongeveer een kwart. Grote groepen van meer dan 5 personen vormden maar een zeer klein deel van de bezoekers: maar 3% van de bezoekers maakte daar deel van uit.

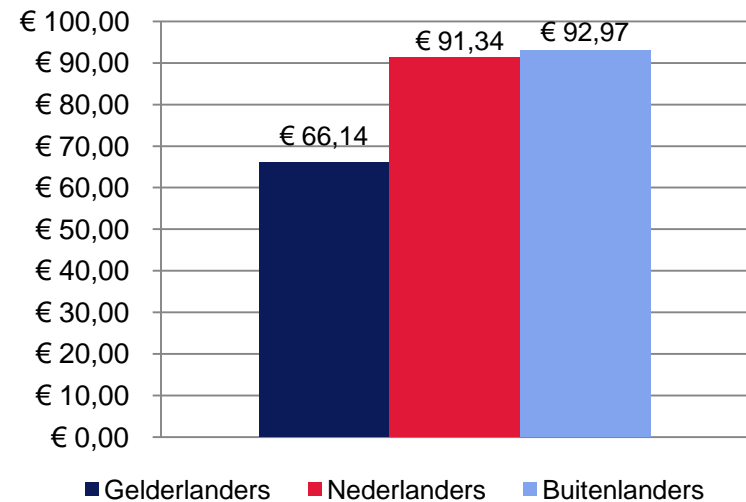
Bezoekers	Totaal
Basisonderwijs	11%
LBO/VMBO/MAVO	15%
MBO (MTS, UTS, VHBO)	26%
HAVO/VWO/HBS	17%
HBO (incl. Universiteitpropedeuse)	17%
WO	7%
Anders	8%
Alleen	47%
2 personen	24%
3 personen	15%
4 personen	9%
5 personen	3%
6-10 personen	3%
Meer dan 10 personen	0%

Gemiddelde bestedingen

Gemiddeld werd er door de bezoekers in de steekproef meer dan € 83,- uitgegeven. Hierbij zijn de uitgaven aan overnachtingen niet meegeteld. Op het evenement zelf werd ruim € 28,- besteed, voornamelijk aan eten en drinken. Aan toegang werd niets besteed, het evententerrein was vrij toegankelijk. Buiten het evenement werd er per dag nog eens € 55,- uitgegeven in de provincie Gelderland. De grootste uitgavenpost was hier vervoer. Aan winkelen en eten en drinken (buiten het evenement) werd samen zo'n € 25,- besteed.

Gemiddeld besteedden de Gelderlanders zo'n € 25,- minder dan de andere bezoekers van het CAI. Het verschil wordt grotendeels verklaard door de veel kleinere vervoersbestedingen van personen uit Gelderland. De dagbestedingen van buitenlanders lag op vrijwel hetzelfde niveau als dat van de bezoekers uit Nederland (exclusief Gelderland).

Bezoekersbestedingen (excl. overnachtingen)	Gemiddeld p.p.
Toegang tot het evenement	€ 0,00
Eten en drinken op het evenement	€ 14,67
Overige uitgaven op het evenement	€ 13,97
Eten en drinken elders in Gelderland	€ 12,83
Winkelen in Gelderland	€ 13,43
Vervoer (in Gelderland)	€ 18,68
Overige uitgaven in Gelderland	€ 9,90
Totale bestedingen	€ 83,48

Overnachtingen

Van alle geïnterviewden overnachtte bijna een kwart minimaal één nacht buiten het eigen huis. Gemiddeld duurde een overnachting ruim drie nachten. Verreweg meeste overnachters (85%) verbleven binnen de provincie Gelderland en ruim 60% binnen de gemeente Apeldoorn (waarvan Beekbergen onderdeel uitmaakt).

De tabel hiernaast laat zien over welke accommodaties de overnachtingen waren verdeeld. De meeste overnachters, ongeveer een derde van het totaal, verbleven in een hotel. Eén op de vijf overnachters verbleef bij vrienden of familie.

De gemiddelde overnachtingsprijs was zo'n € 22,- per persoon per nacht. Dit is inclusief de gratis overnachtingen bij vrienden en familie.

Bezoekers	Totaal
Overnachtingspercentage	24%
Gemiddelde duur overnachting	3,4 nacht
Bed & Breakfast	9%
Bij vrienden/familie/kennissen	20%
Bungalowpark/camping	14%
Hotel 0-3 sterren	20%
Hotel 4-5 sterren	14%
Overig	23%
Overnachtingsprijs p.p (incl. vrienden/familie)	€ 21,69

Waardering

De bezoekers van CAI Beekbergen waarderen het evenement gemiddeld met een 7,8. Dat is een gemiddeld cijfer in vergelijking met eerder onderzochte evenementen. De meeste bezoekers gaven het evenement een 8 (41%) of een 7 (25%). Twee procent van de respondenten gaf een onvoldoende. Daar staat tegenover dat bijna een kwart van de bezoekers het evenement erg hoog waardeerde met een 9 of een 10. De deelnemers van het evenement (niet in de tabel) gaven het evenement ook een 7,8.

De bezoekers zijn ook ondervraagd op specifieke onderdelen van CAI Beekbergen. Hier ontstaat een duidelijk positief beeld. Over de locatie zijn vrijwel de bezoekers het meest tevreden: bijna allemaal (99%) geven aan tevreden tot zeer tevreden te zijn. Ook over de sfeer en de organisatie is meer dan 90% van de bezoekers (zeer) tevreden.

Ongeveer de helft van de bezoekers was voor het eerst op het CAI. Iets minder dan 20% kwam voor de tweede keer en bijna één op de drie bezoekers was al meerdere keren op het evenement aanwezig. Van de bezoekers zegt 52% volgend jaar terug te komen, 40% antwoordt 'misschien/hangt er vanaf' en 8% komt volgend jaar niet terug.

Overall waardering bezoekers	Totaal
Onvoldoende	2%
6	8%
7	25%
8	41%
9	18%
10	5%
Gemiddelde waardering (1-10)	7,8

Bezoekers	Locatie	Sfeer en amusement	Organisatie
Zeer ontevreden	0%	0%	0%
Ontevreden	0%	4%	3%
Neutraal	1%	3%	3%
Tevreden	36%	43%	41%
Zeer tevreden	63%	50%	51%
Gemiddelde waardering (schaal 1-5)	4,61	4,38	4,40

4. Economische impact

Met de economische impact van CAI Beekbergen wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied. In het geval van CAI Beekbergen wordt met dit gebied de provincie Gelderland bedoeld.

Bij een internationaal topsportevenement als CAI Beekbergen zijn verschillende 'economische effecten' te onderscheiden: gekochte toegangskaatjes door toeschouwers, overnachtingen door buitenlandse deelnemers, uitgaven en inkomsten van de organisatie, enzovoorts. In zekere zin zijn dit allemaal 'economische effecten': ze zijn een gevolg van het sportevenement voor de economie. De centrale vraag is: welke effecten zijn echt additioneel en zijn niet het gevolg van een verschuiving van de 'binnenlandse', of in dit geval 'binnenprovinciaalse' vraag?

Wat zijn additionele bestedingen?

We beschouwen in principe alleen de bestedingen additioneel die aan twee voorwaarden voldoen:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het

evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen de bestedingen worden meegenomen van bezoekers, deelnemers, organisatie en pers die speciaal voor het evenement naar Gelderland zijn gekomen. In dit onderzoek worden uitgaven van de bewoners van Gelderland als niet-additioneel gezien, omdat het aannemelijk is dat zij het geld dat zij aan of door het evenement besteedden anders ook in Gelderland zouden hebben uitgegeven. We gaan er derhalve vanuit dat indien het evenement op een andere locatie (wereldwijd) zou zijn gehouden, er geen Gelderlanders zijn die speciaal daarvoor naar deze andere locatie zouden zijn gereisd.

- De uitgaven gerelateerd aan het sportevenement moeten niet worden 'teniet gedaan' door vermindering van de vraag in andere delen van de economie, met andere woorden als er sprake is van verschuiving van vraag. Een voorbeeld van verschuiving zijn subsidies van de lokale overheid: als het kwalificatietoernooi niet had plaatsgevonden, waren deze uitgaven van de provincie naar alle waarschijnlijkheid toch ook in de Gelderse economie terechtgekomen. In feite is dit dus een verschuiving van vraag binnen Gelderland. Deze uitgaven worden dus niet meegeteld als additioneel.

Bezoekers, overnachtingen en bestedingen

De economische impact van bezoekers wordt (in grote lijnen) bepaald door de vermenigvuldiging van het aantal additionele bezoekers met de gemiddelde uitgaven per persoon van deze bezoekers. Op vergelijkbare wijze wordt het aantal overnachtingen bepaald, aan de hand van gemiddelde verblijfsduur. Voor zowel het vaststellen van het aantal overnachtingen als voor het berekenen van de totale economische impact is het aantal bezoekers dus essentieel.

Additionele bezoeken en bezoekers

Personen van buiten de provincie Gelderland die bij het CAI Beekbergen aanwezig waren, worden als additioneel gezien indien zij zonder het evenement niet in Gelderland waren geweest. Hiervoor wordt in de vragenlijst de stelling voorgelegd: 'Als het evenement niet in Gelderland was geweest, dan was ik ook in Gelderland geweest'. Respondenten van buiten Gelderland die hierop instemmend reageren rekenen we tot niet additionele bezoekers; de uitgaven die zij doen zouden zonder het evenement naar alle waarschijnlijkheid ook in Gelderland neerslaan. Alle andere bezoekers van buiten de provincie zijn speciaal voor het evenement naar Gelderland gekomen en zij zijn, net als hun uitgaven, additioneel.

Bezoekers uit Gelderland beschouwen we bij dit evenement niet als additioneel. Er is immers niet een realistische locatie

buiten Gelderland aan te wijzen waar CAI Beekbergen anders zou kunnen plaatsvinden.

Van de respondenten was tweederde afkomstig van buiten de provincie Gelderland. Hiervan was bijna 80% additioneel. In totaal was daarom **53%** van het gehele publiek additioneel. Dit komt neer op ruim 5.700 additionele bezoekers. Gemiddeld bleven de additionele bezoekers 1,75 dagen op het evenement. Dit ligt iets boven het gemiddelde voor alle bezoekers. In totaal komt het aantal additionele dagbezoeken daarmee op ruim 12.000.

Bezoekers en bezoeken, totaal en additioneel	Totaal
Aantal bezoeken (dagbezoekers)	21500
Gemiddeld aantal dagen dat een bezoeker aanwezig was	1,65
Aantal individuele bezoekers evenement	13000
Aandeel additionele bezoekers	53%
Aantal additionele bezoekers	6940
Gem. aantal dagen per additionele bezoekers	1,75
Additionele dagbezoeken	12145

Bestedingen bezoekers

De tabel hiernaast laat de gemiddelde dagbestedingen binnen de provincie Gelderland zien van additionele bezoekers. Per dag werd er door 12.145 additionele dagbezoekers per persoon € 79,05 uitgegeven, waarmee de additionele bestedingen uitkomen op € 960.000,-.

Economische impact tijdens evenement	Totaal
Aantal additionele bezoeken	12.145
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers	€ 79,05
Totale add. bestedingen bezoekers	€ 960.000

De cijfers in de tabel hiernaast wijken om verschillende redenen af van de tabel over gemiddelde bestedingen in hoofdstuk 3. Dit komt onder meer omdat daar alle bezoekers zijn meegenomen en hier alleen gekeken is naar de uitgaven van additionele bezoekers. De dagbestedingen van additionele bezoekers ligt iets onder het gemiddelde van alle bezoekers en dat komt vooral door lagere bestedingen buiten het evenemententerrein, zoals winkelen. Tijdens het evenement werd er door de additionele bezoekers namelijk iets meer uitgegeven.

Economische impact door langer verblijf	Totaal
Aantal additionele bezoekers	6.940
% add. bezoekers dat langer in Gelderland blijft	41%
Gem. aantal dagen langer	2,5
Gemiddelde dagbesteding add. bezoekers (excl. entree)	€ 79,05
Add. bestedingen bezoekers door langer verblijf	€ 270.000

Van de additionele bezoekers blijft 41% langer in Gelderland, naast het evenement. Zij doen dit gemiddeld 2,5 dag. Met de aanname dat hun dagbesteding gelijk is op deze dagen aan het bedrag dat zij uitgeven op de dagen van het evenement komen de extra bestedingen in Gelderland door langer verblijf uit op € 270.000,-. De totale economische impact van dagbestedingen van bezoekers komt uit op € **1.230.000,-**. Bestedingen aan overnachtingen zijn hierbij niet inbegrepen.

Overnachtingen door bezoekers

Aan de hand van de aantallen additionele bezoekers kunnen, met het percentage dat daarvan overnacht en het gemiddelde aantal overnachtingen per persoon, het totale aantal overnachtingen worden berekend. Van de additionele bezoekers overnacht bijna een kwart. De gemiddelde overnachtingsduur is 2,9 nachten. In totaal zijn er dus bijna 4000 overnachtingen. Het gemiddelde overnachtingbedrag ligt op € 18,61 per persoon per nacht en daarmee zo'n drie euro onder het gemiddelde van alle overnachters (hoofdstuk 3). Het gaat ook hier om alle typen accommodaties, dus zowel het verblijf bij vrienden of familie, als het 5-sterren hotel. In totaal bedragen de additionele uitgaven aan logies € 89.000,- binnen de provincie Gelderland.

De totale economische impact van bezoekers, overnachtingen plus dagbestedingen, komt daarmee uit op **€ 1.319.000,-**.

Economische impact	Totaal
Additionele bezoekers	6.940
Percentage additionele overnachters	23,9%
Aantal additionele overnachters	1.660
Gemiddelde overnachtingduur	2,9
Totaal aantal overnachtingen	4.789
Gemiddelde overnachtingprijs	€ 18,61
Totale uitgaven aan overnachtingen	€ 89.000

Economische impact deelnemers

Aan de verschillende onderdelen van CAI Beekbergen deden in totaal 119 deelnemende combinaties mee. Uit de gegevens van EQ International valt op te maken dat er in totaal zo'n 620 deelnemers waren, inclusief grooms (begeleiders) en eigenaren. Onder de respondenten van het bezoekersonderzoek zitten er 38 deelnemers. Hun respons vormt de input voor verdere berekening van de economische impact vanuit de deelnemers. Dit is weliswaar niet representatief genoeg om betrouwbare uitspraken te doen, maar wel indicatief en het enige materiaal dat voorhanden is.

De deelnemers in onze enquête zijn gemiddeld 3,9 dagen op het evenement aanwezig geweest, samen dus 1400 dagen in totaal. Van alle deelnemers was 263 (74%) additioneel. Additionele deelnemers verbleven gemiddeld 4,4 dagen. Daarmee zijn zij goed voor 1156 additionele dagen aanwezig in Gelderland. De deelnemers en begeleiders moesten voor hun eigen onderdak zorgen en deden natuurlijk ook uitgaven in de provincie Gelderland. Gemiddeld besteedden zij €91,44 per persoon per dag. De totale daguitgaven van de deelnemers is naar schatting €106.000. Vrijwel alle deelnemers overnachtten in Gelderland. Deze overnachters waren gemiddeld 4 nachten á raison de € 37,60 per persoon per nacht in Gelderland. Dit levert een impact op van € 21.000,-. De totale economische impact vanuit deelnemers komt uit op € 220.000,-.

 HAN

Deelnemers, totaal en additioneel	Totaal
Aantal individuele combinaties evenement	119
Aantal deelnemers inclusief begeleiding	620
Gemiddeld aantal dagen dat deelnemer aanwezig was	3,9
Aantal deelnemingen (dagen), incl. begeleiding	2.898
Aandeel additionele deelnemers	74%
Aantal additionele deelnemers	457
Gem. aantal dagen per additionele deelnemer	4,4
Additionele deelnemingen	2.007

Economische impact deelnemers	Totaal
Aantal additionele deelnemingen	2.007
Gemiddelde besteding per dag	€ 91,44
Totaal dagbestedingen deelnemers	€ 184.000
Aantal additionele deelnemers	457
Aandeel deelnemers dat overnacht	92,9%
Gemiddeld aantal nachten per add. deelnemer	4,0
Gem. prijs p.p.p.n. (incl. familie/vrienden)	€ 21,51
Totaal overnachtingbesteding	€ 36.000

Economische impact vanuit de organisatie

Voor de economische impactberekening van CAI Beekbergen is het van belang in kaart te brengen welke uitgaven de organisatie deed in Gelderland en welke inkomsten het uit diezelfde provincie het genereerde. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie. In de bovenste van tabellen hiernaast zijn de uitgaven van EQI voor CAI Beekbergen te zien. Het betreffen gegevens van EQI zelf, op basis van realisatiecijfers. De totale begroting van het evenement was ruim een kwart miljoen euro. Daarvan besteedde de organisatie ruim de helft, € 135.000,-, binnen Gelderland.

De tweede tabel hiernaast laat de inkomsten van de organisatie zien. Iets meer dan de helft van de € 259.000,- aan inkomsten was afkomstig van buiten de provincie Gelderland. De provinciale subsidie zorgt voor de belangrijkste inkomsten uit Gelderland zelf.

Er werd dus € 137.000,- via de organisator van het evenement naar Gelderland getrokken. Daar staat tegenover dat de organisatie € 125.000,- buiten de provincie uitgaf. Dit 'weglek-effect' is dus iets kleiner dan de extra middelen die Gelderland binnenstromen. De **netto economische impact** vanuit de organisatie is een klein positief saldo van **€12.000,-**.

Uitgavenspost	Gelderland	Buiten Gelderland	Totaal
Organisatie	€ 43.000	€ 22.000	€ 65.000
Huisvesting en inventaris	€ 45.000	€ 93.000	€ 138.000
Overig	€ 47.000	€ 10.000	€ 57.000
Totaal	€ 135.000	€ 125.000	€ 260.000

Inkomstenpost	Gelderland	Buiten Gelderland	Totaal
Deelnemers	€ 6.000	€ 50.000	€ 56.000
Sponsoring en subsidies	€ 95.000	€ 53.000	€ 148.000
Overig	€ 20.000	€ 34.000	€ 55.000
Totaal	€ 121.000	€ 137.000	€ 259.000

Economische impact organisatie	In Gelderland
Inkomende geldstromen van buiten Gelderland	€ 137.000
Uitgaande geldstromen buiten Provincie Gelderland	€ 125.000
Netto Economische impact organisatie	€ 12.000

Bestedingen vanuit de media

Voor het berekenen van economische impact vanuit de media zijn alleen summier gegevens uit de bezoekersenquête (n=16) beschikbaar. De media was, volgens het EQ International, naar schatting 40 keer vertegenwoordigd (per dag gemiddeld 10 personen). Hieronder waren zowel de regionale pers als journalisten van nationale kranten. Wat de mensen van de media gedurende het toernooi (additioneel) hebben uitgegeven in Gelderland is met de gegevens uit de enquête te schatten, maar ook hier geldt dat deze berekeningen vanwege de beperkte omvang van de steekproef niet meer dan indicatief zijn.

De geënquêteerde mediawerkers waren gemiddeld 1,4 dag op het evenement aanwezig. Daarmee komt het aantal individuele mediawerkers op 27. Hiervan was 69% additioneel. Gemiddeld gaven zij per dag € 118,- uit, zo blijkt uit de steekproef. Daarmee komen de totale additionele dagbestedingen voor de media uit op zo'n € 3.000,-. De totale overnachtingsbestedingen van de media zijn zo'n €1.000,-, zodat de totale economische impact van de media naar schatting **€ 4.000,-** is.

Media, totaal en additioneel	Totaal
Aantal media aanwezig (dagen; schatting)	40
Gemiddeld aantal dagen aanwezig	1,50
Aantal individuele mediawerkers evenement	27
Aandeel additionele mediawerkers	69%
Aantal additionele mediawerkers	18
Gem. aantal dagen per additionele mediawerker	1,4
Additionele bezoeken van media	25

Economische impact media	Totaal
Aantal additionele mediawerkers	25
Gemiddelde besteding per dag	€ 118,00
Totaal dagbestedingen media	€ 3.000
Aantal additionele mediawerkers	18
Aandeel add. mediawerkers dat overnacht	18,2%
Gemiddeld aantal nachten per add. deelnemer	3,0
Gem. prijs p.p.p.n. (incl. familie/vrienden)	€ 68,75
Totaal overnachtingbesteding media	€ 1.000

Samenvatting

De tabel hiernaast geeft de hiervoor gepresenteerde resultaten kort en bondig weer. De totale economische impact van CAI Beekbergen voor de provincie Gelderland is voor een evenement met een relatief kleine begroting erg groot, namelijk **€ 1.555.000,-**. Verreweg de grootste bijdrage aan de economische impact komt van de bezoekers. Zij zijn goed voor ruim 1,3 miljoen euro aan additionele bestedingen in Gelderland. De omvang komt vooral door het grote aantal bezoekers en de hoge gemiddelde dagbestedingen.

De bestedingen vanuit de deelnemers zijn in absolute termen ook aanzienlijk, € 220.000,- en bedraagt zo'n 15% van de totale economische impact. Aan overnachtingen van bezoekers en deelnemers wordt zo'n € 110.000 (additioneel) besteed. De netto organisatorische bestedingen zijn klein, maar positief, en ook de bestedingen van de media zijn in verhouding tot het totaal bescheiden te noemen.

Categorie	2013
Bezoekers	
<i>Dagbestedingen</i>	€ 1.230.000
<i>Overnachting bestedingen</i>	€ 89.000
Deelnemers	
<i>Dagbestedingen</i>	€ 184.000
<i>Overnachting bestedingen</i>	€ 36.000
Organisatie bestedingen	€ 12.000
Media bestedingen	€ 4.000
Economische impact	€ 1.555.000

Bronnen

Geraadpleegde literatuur

Boer, W.I.J. de (2013). Outdoor Gelderland 2013 - economische impact, bezoekersprofiel en beleving. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Provinciale Staten Gelderland, besluit 30-6-2010. Gelderland Sportland: Programma 2010-2016.

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). Richtlijnenhandboek Bezoekersaantallen. www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). Richtlijnenhandboek Bezoekersprofiel. www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). Richtlijnenhandboek Economische impact. www.evenementenevaluatie.nl

Geraadpleegde websites

www.caibeekbergen.nl

www.eqi.nl

www.evenementenevaluatie.nl

www.gelderland.nl

www.gelderlander.nl

Foto's

Voorpagina: www.outdoorgelderland.nl

Enqueteurs

Berend Klok

Denice Snijders

Ingrid Sijsma

Kimberly de Koning

Lisa-Kathrin Gottschling

Marloes van Dijk

Mascha Mannak

Maxine Valkenburg

Monica Rookhuizen

René de Bree

Storm Koot

Tom Hillebrand

Wicher van Lambalgen

Zep Megens

En met medewerking van:

Fenna van Ginkel

Nataly van Eykel

Vragenlijst bezoekersenquête

1. Uit welk land komt u?
2. Wat zijn de vier cijfers van uw postcode?
3. Wat is uw geboortejaar?
4. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?
5. In welke hoedanigheid bezoekt u het evenement? (bezoeker/deelnemer/anders)
6. Hoeveel dagen bezoekt u het evenement?
7. Uit hoeveel personen (inclusief uzelf) bestaat uw gezelschap?
8. Als het evenement niet in Gelderland was, was ik vandaag toch in Gelderland geweest?
9. Bent u door het evenement langer in Gelderland gebleven?
10. Hoeveel dagen bent u langer in Gelderland gebleven door het evenement?
11. Overnacht(te) u de afgelopen of komende nacht(en) ergens anders dan op uw vaste woonadres?
12. Waar overnacht(te) u?
13. Hoeveel nachten overnacht(te) u?
14. Welk type accommodatie overnacht(te) u?
15. Wat is de prijs van 1 overnachting?
16. Op hoeveel personen heeft deze overnachtingprijs betrekking?
17. Wat is vandaag op uw van toepassing? (zelf uitgaven?)
18. Op hoeveel personen hebben uw uitgaven vandaag betrekking?

Uitgaven (hoeveel besteedde u aan:)

19. Eten en drinken op het evenement
20. Overige uitgaven op het evenement
21. Eten en drinken – elders in Gelderland
22. Winkelen in Gelderland
23. Vervoer in Gelderland
24. Overige uitgaven in Gelderland

Tevredenheid (In welke mate bent u tevreden over:)

25. De locatie
26. Sfeer en amusementswaarde
27. Organisatie van het evenement
28. Als u dit evenement als totaal beoordeelt, welk rapportcijfer zou u dat dan geven?
29. Hoe bent u over dit evenement te weten gekomen?
30. Heeft u het evenement in een vorige jaargang bezocht?
31. Bent u voornemens het evenement in een volgende jaargang opnieuw te bezoeken?
32. Als het WK Vierspannen in 2016 in Nederland wordt gehouden bent u dan van plan daarbij aanwezig te zijn?
33. Bent u wel eens bij Outdoor Brabant (voorheen Breda Hippique) geweest?
34. Hoe waardeert u CAI Beekbergen ten opzichte van Brabant Outdoor?
35. Heeft u nog op- of aanmerkingen?
36. Geslacht